

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ४

विषय:- समाजशास्त्रीय विचारवंत (भाग-२) (SC-401)

दिनांक: २४/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. वेबरच्या नोकरशाहीबाबतच्या विचारांची माहिती द्या.
२. कुले यांनी मांडलेल्या 'प्रतिबिंबित स्वत्वाची कल्पना' आणि 'प्राथमिक समूह' या संकल्पना स्पष्ट करून या दोन्हीमधील परस्परसंबंध लिहा.
३. श्रेष्ठी म्हणजे कोण? श्रेष्ठींच्या अभिसरणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
४. सोरोकीन यांचे संस्कृतीविषयक विचार स्पष्ट करून त्यांनी सांगितलेले संस्कृतीचे प्रकार मांडा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. चीन आणि भारतातील धर्माविषयी वेबरचे विचार
२. वेबरचे सामाजिक क्रियांचे प्रकार
३. सामाजिक प्रक्रियेविषयी कुले यांचे विचार
४. सोरोकीन यांचे सामाजिक आंतरक्रियांचे प्रकार
५. भ्रांत तर्काविषयी परेटोचे विचार

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. वेबरच्या मते नैसर्गिक व सामाजिक विज्ञानातील फरक
२. वर्ग, दर्जा आणि सत्ता
३. परेटोचे तर्कसंगत आणि तर्कविसंगत कृतीविषयक विचार
४. सोरोकीन यांचे क्रांतीच्या संदर्भात विचार

Sub: Sociological Thinkers (Part-II) (SC- 401)

Date: 24/12 /2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm To 5.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. State information on Weber's thoughts on bureaucracy.
2. Explain Cooley's concepts of the 'looking glass self' and 'primary group'. Show how these two concepts are intertwined?
3. Who are elites ? Analyze the 'Theory of the circulation of elites'.
4. Elaborate Sorokin's views on culture state his types of culture.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Weber's views on Confucianism and Hinduism
2. Weber's types of social action
3. Cooley's views regarding social process
4. Sorokin's types of social action
5. Pareto's views on derivations

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Difference between natural and social sciences stated by Weber
  2. Class, status and power
  3. Pareto's views on logical and non-logical action
  4. Sorokin's views on revolution
-